

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора
філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Валерія Миронова, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2020 році Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара отримала диплом магістра за спеціальністю «Право», виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Право».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України, м. Дніпро від «03» липня 2024 року № 626с у складі:

Голова разової ради - Тетяна Всеволодівна Корнякова, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міністерство освіти і науки України.

Рецензенти - Юзікова Наталія Семенівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міністерство освіти і науки України;

Живова Юлія Вадимівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міністерство освіти і науки України.

Офіційні опоненти - Резворович Кристина Русланівна, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права та процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України;

Школа Сергій Миколайович, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри публічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», Міністерство освіти і науки України.

На засіданні «30» серпня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Валерії Мироновій на підставі публічного захисту дисертації «Доказування при визначенні правомірності обрання запобіжних заходів у кримінальному процесі України» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара

Міністерства освіти і науки України, м. Дніпро.

Науковий керівник – Олена Лахова, кандидата юридичних наук, доцент кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міністерства освіти і науки України.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Здобувачка має 11 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті – у наукових фахових виданнях України категорії «Б», 7 - тези доповідей міжнародних наукових конференцій, а саме:

1. Лахова О. В., Миронова В. В. Достатність доказів як засада застосування спеціальної конфіскації: особливості доказування. *Держава та регіони. Серія: Право.* № 1. 2024. С. 48-53 URL: <http://law.stateandregions.zp.ua/avtoram>
2. Миронова В. В. Роль сторони захисту під час обрання запобіжного заходу: правові аспекти та процедурні гарантії. *Юридичний науковий електронний журнал.* № 2. 2024. С. 477-482 URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/vimogi-do-oformlennya>
3. Миронова В. В. Аналіз діяльності адвоката на різних етапах процесу обрання запобіжних заходів. *Право та державне управління.* № 2. 2023. С. 491-496 URL: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.2.71>
4. Миронова В. В. Доказовий процес як обов'язкова складова обґрунтування обрання запобіжного заходу. *Держава та регіони. Серія: Право.* № 2. 2022. URL: <https://doi.org/10.32782/1813-338X-2022.2.28>
5. Миронова В. В. Застосування запобіжних заходів в кримінальному провадженні до неповнолітніх. Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі: [збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 23 листопада 2023 р.]. Дніпро: Ліра, 2023. 348 с. С. 79-82. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/Zbirnyk_Konf_Zahyst%20prav_dytyny_v_cifrovomu_sviti.pdf
6. Миронова В. В. Особливості застосування запобіжних заходів в порядку дізнання. Національна парадигма правового розвитку сучасної України: збірник тез Всеукраїнського науково-практичного юридичного форуму (Дніпро, 18 травня 2023 р.). Дніпро: Ліра, 2023. 328 с., С.161-165. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/new_Zbirnyk_Konf_Zahyst%20prav_dytyny_v_cifrovomu_sviti.pdf
7. Миронова В. В. Процесуальні процедури застосування запобіжних заходів. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (9 – 10 жовтня 2020 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара– м. Дніпро, 2020. – С. 149-151. - 183 с. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/materiali%20konf/2020/13_Sucasn_stan_ta_persp_rozv_derz_i_prava.pdf

8. Миронова В. В. Обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з урахуванням практики ЄСПЛ. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XI Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (29 - 30 листопада 2019 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О.Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2019. С. 179-181 – 201с. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2019/Suchsniy_stan_ta_perspektivi_rozvitku_derzavi_ta_prava.pdf
9. Миронова В. В. Застосування застави як механізму обмеження (позбавлення) права власності особи в рамках кримінального провадження. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XI Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (29 - 30 листопада 2019 року) / За заг. ред. М.В. Полякова та О.Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – м. Дніпро, 2019. С. 181-183. – 201с. URL: https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2019/Suchsniy_stan_ta_perspektivi_rozvitku_derzavi_ta_prava.pdf
10. Миронова В. В. Домашній арешт в практиці Європейського Суду з прав Людини. Сучасний стан і перспективи розвитку держави і права. Матеріали XIII Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (8 – 9 жовтня 2021 року) / За заг. ред. С.І. Оковитий та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара– м. Дніпро, 2021. С. 150-152. -184 с.
11. Миронова В. В. Особливості застосування запобіжних заходів в умовах війни в Україні. Матеріали XIV Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (07-08 жовтня 2022 року) / За заг. ред. С.І. Оковитий та О. Л. Соколенко. Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара– м. Дніпро, 2022. С. 150-152. -180 с.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти.

Корнякова Т.В., доктор юридичних наук, професор, завідувача кафедрою адміністративного і кримінального права, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Міністерство освіти і науки України. Зауважень немає.

Резворович К.Р., доктор юридичних наук, професор, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільного права та процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України. Зауваження:

1. У вступі в рубриці «Наукова новизна одержаних результатів» (с. 30-32 дисертації) деякі наукові положення, що удосконалені або дістали подальшого розвитку, викладено у вигляді анотації, а саме: положення про загальні правила застосування запобіжних заходів, зокрема тримання під вартою та інших (альтернативних) запобіжних заходів; теорія впровадження формули «Н+3Д» як сукупність вимог при визначенні правомірності доказування. Тому під час публічного захисту необхідно обґрунтування та розкриття зазначених положень.

2.3 тексту дисертаційного дослідження не зрозуміло, як автор пропонує подолати проблему низького ефективного контролю за застосуванням застави як запобіжного заходу та критеріїв визначення її розмірів. Хотілося б під час публічного захисту, щоб аспірантка навела конкретні пропозиції щодо шляхів подолання окресленої проблематики із застосуванням емпіричних даних. Крім того, необхідно розкрити особливості поліпшення прозорості застосування застави за умови визначення її граничних розмірів відносно механізму впливу таких заходів на підвищення ефективності застосування як запобіжних заходів в цілому, так і застави безпосередньо.

3. Автором проведено ґрунтовний аналіз практики ЄСПЛ щодо доказування обґрунтованості застосування запобіжних заходів, надано приклади рішень ЄСПЛ (підрозділи 3.1, 3.2 роботи) та обґрунтовано їх вплив на практику національного судочинства. Проте, не взято до уваги практику застосування запобіжних заходів країн ЄС, інших зарубіжних демократичних країн. Але вивчення позитивного досвіду в контексті удосконалення захисту прав людини вбачається важливим елементом сучасних наукових досліджень з огляду на статус України як країни-кандидатки на членство в ЄС. Вважаю за доцільним навести приклади не тільки з практики ЄСПЛ, а також і досвід зарубіжних країн як: Великої Британії, Німеччини, Франції, тощо в зазначеній сфері для перейняття позитивного досвіду. Врахування дисертанткою зазначеного значно посилило б наукову глибину та практичне значення отриманих результатів.

Школа С.М., кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри публічного права Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Міністерства освіти і науки України. Зауваження:

1. У тексті дисертації автор пропонує диференціювати види домашнього арешту як альтернативи тримання під вартою з метою уникнення маніпуляцій та корупційних ризиків при обрання таких запобіжних заходів, а саме виділити і конкретизувати: 1) цілодобовий домашній арешт; 2) домашній арешт на певний період часу доби. Така пропозиція, яка заявлена як новизна наукового результату, потребує розкриття та додаткової аргументації про які якісні покращення йдеться мова при такому розподілі домашнього арешту на види та, особливо, як зміниться правовий статус підозрюваного/обвинуваченого щодо якого буде застосовані різні види домашнього арешту.

2. Авторкою підкреслюється, що принцип пропорційності є важливим при визначенні запобіжних заходів, оскільки вони повинні бути необхідними та збалансованими з легітимною метою, на досягнення якої вони спрямовані. Проте дане слушне твердження не в повній мірі корелюється з концепцією запровадження у кримінальне процесуальне законодавство норми права про те, що сторони можуть укласти угоду щодо різновиду запобіжного заходу, порядку і строку його застосування, яка підлягає затвердженню судом (слідчим суддею), яку висунули

інші дослідники, а дисертантка підтримує. Погоджуючись, що це дозволить сторонам кримінального провадження брати активну участь у визначенні запобіжного заходу, який буде застосовано до підозрюваного, не вбачається достатньо аргументованим врахування правового статусу потерпілого в такій угоді, оскільки норми кримінального права та процесу спрямовані не лише на суворе додержання прав сторони захисту, проте і інших учасників кримінального провадження також.

3. В розділі 2.1 та 3.2 важливим є конкретизація взаємозв'язку розмірів застави та ефективністю цього запобіжного заходу, ці положення дістали подальшого розвитку в науковій роботі Миронової В. В. Проте, авторка хоч і підтримує пропозиції щодо практичного вдосконалення застосування запобіжного заходу у вигляді застави, а саме – встановлення конкретних алгоритмів розрахунку розміру застави, граничних розмірів застави, зв'язку розміру застави із шкодою (загрозою її заподіяння) та суспільною небезпекою інкримінованого кримінального правопорушення без будь-яких винятків, особисто не представила власного бачення таких розрахунків. Грунтовність та значущість наукових результатів значно підсилилася б за наявності прикладів алгоритмів розрахунків застави.

4. Миронова В. В. слушно зауважує на стратегічному значенні додержання нормативних принципів доказування як підстави обґрунтування застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування, про що визначає і в науковій новизні, і у висновках, і в розділах два та три роботи. Але окремо не виділяє нюанси доказування щодо окремих категорій осіб та кримінальних проваджень яким чином впливає (чи впливає взагалі) статус справи чи підозрюваного/ обвинуваченого на особливості доказування чи обранні запобіжного заходу: військові, неповнолітні, особи, які потребують окремого захисту, провадження, пов'язані з державною таємницею, тощо. Під час захисту слушним буде висловити дисертанткою власні аргументи такої уніфікації. Вбачається за необхідне узагальнити та визначити свою позицію Миронової В.В. щодо наявності/відсутності таких особливостей.

5. В тексті дисертації наявні епізодичні відсилки до зарубіжної практики застосування запобіжних заходів (наприклад, досвід Литви, с. 61) та історичного аспекту досліджуваного питання (наприклад, становлення норм про запобіжні заходи на стадії розробки проекту КПК України, с. 53-54). Зважаючи на те, що здобувачка не виходить за межі поставлених завдань, об'єкта та предмета дослідження, в якості наукової дискусії варто надати додаткові пояснення: чому авторка звернулася саме до цих прикладів.

Юзікова Н. С., доктор юридичних наук, професор кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міністерство освіти і науки України. Зауваження:

1. Автором ґрунтовно досліджено нормативні принципи доказування як підстава обґрунтування застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування

(підрозділ 2.2 дисертації) та зроблені відповідні узагальнення, окрім того особливості такого доказування розглянуто також через призму судової практики та рішень ЄСПЛ (підрозділ 3.1 дисертації). Проте не знайшли достатнього відображення особливості доказування при обранні запобіжних заходів щодо неповнолітніх підозрюваних, обвинувачених. Дисертантка не визначає цю категорію осіб як окрему та таку, щодо якої мають бути (наявні) окремі кримінально-процесуальні особливості доказової діяльності уповноважених осіб сторони обвинувачення та сторони захисту при обранні та визначенні запобіжного заходу.

Вбачається за необхідне узагальнити та визначити свою позицію Мироновій В. В. щодо наявності/відсутності таких особливостей.

2. Попри широке використання емпіричної бази судових практик судів національної системи та практики ЄСПЛ щодо обґрунтування тримання під вартою підозрюваного, обвинуваченого та застосування інших, альтернативних, запобіжних заходів, залишилась поза дослідницькою увагою аналогічна практика зарубіжних країн/європейських країн. Вбачається, що на тлі проєвропейського курсу, вивчення досвіду демократичних країн в сфері забезпечення прав людини в кримінальному процесі під час застосування запобіжних заходів, дослідження зарубіжного досвіду в ширшому змісті відіграло б позитивну роль та посилює б результативність наукового дослідження Миронової В. В.

3. Вирішуючи завдання по класифікації запобіжних заходів за кримінальним процесуальним законодавством України автором проаналізовано доктринальні підходи обґрунтування запобіжних заходів та їх диференціації (Н. Глинська, М. Духовський, Л. Коваленко, З. Коврига, Ф. Кудін, О. Мироненко, П. Фріс). Окрім того в межах вирішення питання класифікації запобіжних заходів Миронова В. В. досліджує, поміж іншим, визначення системи запобіжних заходів за Статутом кримінального судочинства 1864 року (с. 49-51 дисертації). Вбачається необхідним надати належні обґрунтування обрання такої історичної ретроспективи дослідження та визначення чіткого взаємозв'язку з поставленим завданням, оскільки безпосередньо історичний аспект проблемної тематики автором не досліджувався.

Живова Ю.В., кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, Міністерство освіти і науки України. Зауваження:

1. Дисертантка, обґрунтовуючи поставлені наукові завдання, вказує на сплеск нетерпимості суспільства до певних видів кримінальних правопорушень та видів злочинності, що впливає на висловлення необґрунтованих дій в контексті застосування запобіжних заходів. Під час судового розгляду клопотання про обрання запобіжного заходу, сторона обвинувачення зобов'язана довести наявність обґрунтованої підозри щодо причетності особи до кримінального правопорушення. Проте, у дослідженні не зроблено акцент на особливостях доказування при обранні та обґрунтуванні запобіжних заходів для підозрюваних/обвинувачених, які вчинили кримінальне правопорушення у співучасті. Не зазначено вплив на процес

доказування в даному контексті у випадку наявності різних форм співучасті (простих та складних).

2. Кримінальний процесуальний кодекс розширив коло своїх норм з початку повномасштабного вторгнення в тому числі і щодо кримінально-правового переслідування, застосування запобіжних заходів та інших обмежень особистої свободи. Дисертантка зазначає про зафіксований загальний негативний вплив на стан обґрунтованості підозри як центральної умови застосування запобіжних заходів. Дійсно будь-який збройний конфлікт створює серйозні загрози для прав та свобод населення, і в Україні бойові дії можуть мати особливо катастрофічні наслідки для осіб, що постраждали від збройної агресії. З огляду на це дисертантці слід було більше уваги приділити аналізу впливу чинників воєнного часу на рівень та динаміку стану врахування вимог Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в розрізі застосування запобіжних заходів.

3. В розділі 3 дисертації здійснено розкрито стандарти та практики, пов'язані із застосуванням попереднього ув'язнення у кримінальному провадженні в Україні, з акцентом на судову практику Європейського суду з прав людини. Проте, залишається поза увагою вивчення законодавства іноземних держав у контексті винесеної на обговорення проблематики. Однак незрозумілою залишається позиція авторки стосовно того, чи варто враховувати досвід зарубіжних країн для більш ефективного визначення шляхів подолання проблем додержання прав і свобод людини в процесі обрання запобіжних заходів, чи ні (враховуючи поодинокі звернення до іноземного досвіду в тексті дисертації, наприклад, Литви).

На усі зауваження дисертанткою були надані ґрунтовні відповіді.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,
«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Валерії Мироновій ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Тетяна КОРНЯКОВА